

Výstavu vysokomýtského rodáka Svatopluka Pitry (1923 - 1993) uvedla Městská galerie od 16. 4. do 9. 5. Svatopluk Pitra vynikl v 50. a 60. letech především jako autor velmi úspěšných kreslených filmů. Svůj raketovou kariéru na Barrandově přerušil v roce 1963, kdy emigroval do Kanady, odkud později odjel do USA. Městská galerie představila na výstavě jeho zcela neznámé kreslířské a malířské dílo, které vzniklo v 60. - 90. letech v New Yorku. **Tisková zpráva** [ZDE](#).

Fotoreportáž z vernisáže

[ZDE](#)

Další výstavou Městské galerie v rámci Festivalu svobody bude dílo dalšího rodáka a exulanta - Pravoslava Sováka. Výstava je součástí Festivalu svobody a první částí třídílného cyklu Městské galerie, ve kterém představí díla tří emigrantů, kteří odešli za svobodou do ciziny.

Svatopluk Pitra

Grafik a malíř, výtvarník animovaných filmů, kreslíř - karikaturista a ilustrátor, autor grafických návrhů pro Gramofonové závody, autor výstavní grafiky čs. expozic na řadě tuzemských i zahraničních veletrhů (v Moskvě, Pekingu, Cannes, Salcburku, Damašku) i na světové výstavě EXPO 1958 v Bruselu.

1923 Narodil se 9. března ve Štěnci u Vysokého Mýta.

1925 - 1945 Když mu byly 2 roky, rodiče se rozvedli. Do rozvodu žili ve Vysokém Mýtě, potom se oba synové přestěhovali s matkou do Štěnce k jejím rodičům, kteří tu měli mlýn a rybník. Po smrti dědečka se matka odstěhovala se starším synem do Poděbrad a mladší Svatopluk žil s babičkou. V 6 letech začal v Poděbradech chodit do školy. Jeho matka tu měla dílnu na výrobu prošívaných dek, kterou byla později nucena díky finanční krizi prodat. Rodina se vrátila do Vysokého Mýta, kde oba synové začali navštěvovat gymnázium. Kvůli nevalnému prospěchu gymnázium v kvartě opustil. Poté studoval dvouletou vodárenskou průmyslovku.

1945 - 1947 Vojenská služba v Praze, byl přidělen ke kartografům.

1947 - 1951 Přestěhoval se do Chomutova, kde vykonával své první povolání ve Válcovných trub jako kreslič. Když objevil chybu ve výkresu a zabránil tím vadné výrobě, vysloužil si pochvalu, ale hlavně získal v té době tolik důležité doporučení ke studiu.

1951 - 1956 Bez jakéhokoliv předešlého odborného výtvarného vzdělání udělal zkoušky na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou. Studoval v ateliéru grafiky a animovaného filmu u profesora Adolfa Hoffmeistera společně s Vratislavem Hlavatým a Ladislavem Radou.

1954 Během studia se mu 29. května narodil syn Torsten.

1955 Poprvé se oženil, a to s Torstenovou matkou Milicou Kudrnovou. Brzy se ale nechali rozvést.

1957 První autorská výstava společně s přítelem a spolužákem Vratislavem Hlavatým v galerii Čs. spisovatele ve výstavní síni U Topičů na Národní třídě v Praze.

1959 Získal hlavní cenu v *Soutěži o cenu Literárních novin* v roce 1959 - porota jeho kresby označila za „nejzajímavější, výtvarně jasné a až ke krutosti přísné.“

Setkání s budoucí ženou Irenou Bryndovou.

1959 - 1963 V Praze pracoval pro filmové studio kresleného filmu Bratři v triku. První Pitřův úspěch jako výtvarníka animovaného filmu (a zároveň Vladislava Lehkého jako režiséra) díky kreslené satirické grotesce *Tři muži*. Na mezinárodní scéně v Benátkách byl jejich film vyznamenán Zlatým lvem. Na dalším filmu

Tucet mých tatínků

spolupracoval s dalšími jedenácti výtvarníky (Adolf Hoffmeister, Kamil Lhoták, František Freiwilg, Zdeňek Miler, Vladislav Lehký, Vratislav Hlavatý, Josef Kábrt, Jaroslav Kándl, Jiří Brdečka, Ota Janeček a Jaroslav Malák). Pracovali na dalších animovaných a loutkových filmech, např.

Sláva

,
Cecilie 470

,
Plivník dlaždiče Housky

,
Pštros Jonatan

,
Blecha

,
Jak zařídit byt

a další. Svými kresbami doplnil tři knižní tituly,

Saturnina

Zdeňka Jirotky,

Až se ucho utrhne

od Emila Vachka a

Kladyátora

J. R. Picka. Ilustroval řadu časopisů a povídek zahraničních autorů pro magazíny

Světové literatury

i

Literárních novin

1961 Na jaře se autorsky účastnil prestižní výstavy protifašistických a protiválečných karikatur *Být či nebýt* ve výstavní síni Československého spisovatele v Praze.

Připravováno první knižní vydání Pitrových kreseb pod názvem

iletky

, ale místo toho vyšla kniha

Veselé kresby

, mezi nimiž byl zastoupen Pitra a dalších 36 autorů. Plánované vydání vlastní publikace se nikdy nedočkal.

1963 Na jaře využil své účasti při zájezdu na Kubu, pořádaném pro tzv. tvůrčí pracovníky Čs. televize a Krátkého filmu. Při návratu z Havany do Prahy při mezipřistání v Kanadě požádal o politický azyl. Nikdo to od něj tehdy nečekal

1963 - 1965 Pobyt v kanadském Ontariu a Torontu, učil se zde anglicky a čekal na povolení k pobytu z Ameriky, kam měl původně namířeno. Pracoval u výrobce reklamních filmů pro kanadskou televizi, ve společnosti National Film Board. V Praze ho mezitím odsoudili za svévolný přechod hranic na 3 roky vězení a propadnutí veškerého majetku. Změnil si jméno, protože Svatopluk je pro anglicky mluvící těžko vyslovitelný, na S. Paul Pitra. Později své kresby signoval také anonymem ART TIP, který vytvořil obrácením sledu verzálek svého příjmení.

1965 Stále ještě v Kanadě, i když americké povolení k pobytu dostal již v červenci 1964. Firma, ve které pracoval, získala výhodnou nabídku pro EXPO 67 v Montrealu; vytvořil kreslené návrhy pro světovou výstavu. Současně zvažoval, jestli se nevrátí zpět do Čech, v Praze končil termín amnestie, zaručující beztravný návrat emigrantů. Kvůli výhodným zakázkám pro Expo si návrat rozmyslel.

1966 - 1967 Přestěhoval se do New Yorku, kde dlouho marně hledal práci. Později nastoupil u firmy Hallmark, známého vydavatele pohlednic. Zde uplatnil své konstruktérské zkušenosti na výrobě náročných prostorových modelů, nazývaných Pop-ups.

1968 O prázdninách do New Yorku přiletěla jeho přítelkyně Irena Bryndová. Chtěli společně projet Ameriku a poté se vrátit zpátky do Čech, ale po zprávách o násilném obsazení Československa se rozhodli, že už se nevrátí.

1969 29. října se spolu Irena a Svatopluk vzali v Baltimoru ve státě Maryland.

1970 - 1976 Na začátku 70. let našla uplatnění i Irena, akademická malířka a absolventka pražské UMPRUM. Ve firmě S-Edwards připravovala pro trh nabídku potištěného metrového textilu na dámské oblečení. Nejprve tu pracovala jako koloristka, poté jako asistentka stylisty a nakonec převzala odpovědnost za výrobu; svou práci tu zastávala až do svého odchodu do důchodu.

1976 Pitra získal poprvé československé vstupní turistické vízum, přestože byl již několik let

G

americkým občanem.

1977-1991 Tvořil doma, začal se věnovat i malbě, přestože byl přesvědčen, že jeho síla tkví v kresbě a grafice. Přivydělával si jako externí pracovník firmy S-Edwards, připravoval vybrané vzory k tisku.

1991 □ První Pitrova výstava v Praze od emigrace v síni U Jednorozce na Staroměstském náměstí.

1993 □ Zemřel v New Yorku 15. července.

